

Číslo: 8045/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **08. 03. 2022 a od 10. 03. 2022 do 11. 03. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Pionierska 33, Čaňa	
Zriaďovateľ	Obec Čaňa

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Zuzana Bruncová, riaditeľka školy

Mgr. Mária Rumanová, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Ľudmila Žoldáková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 8045/2021-2022 zo dňa 02. 03. 2022 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka, ŠIC Košice .....

Mgr. Andrea Balážiová, školská inšpektorka, ŠIC Košice .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Práca pedagogického asistenta (PA) so žiakmi so zdravotným znevýhodnením (ZZ)

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v štátnej plnoorganizovanej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským, ktorá v školskom roku 2021/2022 vzdelávala spolu 604 žiakov, z nich na 1. stupni v 15 triedach 303 žiakov a v 15 triedach 2. stupňa 374 žiakov. Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovalo 41 učiteľov, 5 vychovávateľiek školského klubu detí a 9 PA. V škole pracoval inkluzívny tím tvorený 2 školskými špeciálnymi pedagógmi a 1 psychológom. Všetci PA pracovali so žiakmi so ZZ, 2 z nich boli financovaní z normatívnych finančných prostriedkov na plný (100 %) a 2 na čiastočný (50 %) úväzok. Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) škola využila pri financovaní 5 PA, ktorých získala v rámci národného projektu *V základnej škole úspešnejší*. ZŠ požadovala na základe odporúčania poradenských zariadení finančné prostriedky na osobné náklady pre 17 PA.

Na 1. stupni ZŠ sa vzdelávalo formou školskej integrácie 10 žiakov so ZZ, s 8 z nich pracovali na vyučovacej hodine PA. V 1. ročníku pracoval PA s 1 žiakom s autizmom a inými pervazívnymi vývinovými poruchami, v 2. ročníku s 3 žiakmi (1 žiak s vývinovými poruchami učenia (VPU) a 2 žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS)) a v 4. ročníku so 4 žiakmi (3 s VPU a 1 so zrakovým postihnutím).

Na 2. stupni ZŠ sa vzdelávalo 33 integrovaných žiakov so ZZ, z nich so 16 pracovali na hodine PA. V 5. ročníku pracoval PA s 13 žiakmi (9 s VPU, 2 s poruchami aktivity a pozornosti (PAP),

1 NKS a 1 s autizmom a inými pervazívnymi vývinovými poruchami), v 7. ročníku s 2 žiakmi (1 s VPU a 1 s autizmom a inými pervazívnymi vývinovými poruchami) a v 8. ročníku s 1 žiakom s diagnostikovaným sluchovým postihnutím.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Zistenia z analýzy dokumentácie

PA vykonávali svoju činnosť v súlade s ich pracovnou náplňou. K hlavným úlohám PA vo výchovno-vzdelávacom procese patrila spolupráca s učiteľom v triede, uľahčovanie adaptácie žiaka so ZZ na školské prostredie, pomoc pri prekonávaní bariér, ktoré vyplývali zo ZZ žiaka, spoluorganizovanie činnosti žiaka so ZZ počas výchovno-vzdelávacieho procesu v škole v súlade s pokynmi učiteľa a vykonávanie pedagogického dozoru počas prestávok. Podieľali sa na organizovaní rôznych aktivít (speváckych, hudobných, tanečných, výtvarných, dramatických a pod.), športových podujatí, výletov a exkurzií. V prípade potreby zabezpečovali komunikáciu so zákonnými zástupcami žiakov. Štvrťročné správy o činnosti pravidelne vypracovávali len PA financovaní z EŠIF. Všetci PA o svojej činnosti pravidelne každý týždeň informovali školskú špeciálnu pedagogičku na spoločných zasadnutiach, čo potvrdili aj predložené zápisnice z týchto zasadnutí. Ich analýza preukázala, že na zasadnutiach školská špeciálna pedagogička pravidelne oboznamovala PA s aktuálnymi informáciami zo zasadnutí pedagogickej rady, o žiakoch so ŠVVP, IVP, vyhodnocovala úroveň korekcie žiakov so ZZ a metodicky usmerňovala ich prácu.

Škola v zmysle odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie zabezpečila v aktuálnom školskom roku 9 PA pre 24 žiakov so ZZ, z nich 13 potrebovalo podporu PA na 100 % vyučovacích hodín, 7 žiakov na 50 % hodín a 4 na 25 % hodín. PA vykonávali v ZŠ svoju činnosť v súlade s týždenným rozvrhom asistentov učiteľa. Úzko spolupracovali s vyučujúcimi v triede podľa ich pokynov.

Kontrolovaná dokumentácia žiakov so ZZ bola kompletná a vedená v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Jej súčasťou bol návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so ŠVVP v materskej škole, základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole s podpísaným informovaným súhlasom zákonných zástupcov, žiadosť zákonného zástupcu o zmenu formy vzdelávania, správy zo psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia, v niektorých prípadoch aj správy od odborných lekárov a individuálne vzdelávacie programy (IVP). Predložené IVP obsahovali informácie o úprave podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupe vo výchove a vzdelávaní žiaka, o miere poskytovanej odbornej pomoci (intervencie školského špeciálneho pedagóga a logopéda) i materiálnych podmienkach a pomôckach v súlade s odporúčaniami poradenského zariadenia. S IVP boli oboznámení všetci vyučujúci žiaka aj zákonní zástupcovia, čo potvrdili svojim podpisom.

Zistenia inšpektorov na hospitovaných hodinách potvrdili, že odporúčania zariadení poradenstva a prevencie boli vo vyučovacom procese akceptované.

Zistenia z riadeného rozhovoru s PA

Štátna školská inšpekcia uskutočnila počas výkonu inšpekcie riadené rozhovory s 8 v škole prítomnými PA. Všetci PA sa vyjadrili, že sú rovnocenným členom pedagogického zboru, zúčastňovali sa na zasadnutiach pedagogickej rady, metodických združeníach aj na pracovných poradách. Toto ich tvrdenie však nepotvrdili predložené zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady a poradných orgánov riaditeľa školy. Z následného rozhovoru s PA vyplynulo, že boli prizývaní iba na zasadnutia hodnotiacej pedagogickej rady. Každý týždeň sa zúčastňovali na poradách so školskou špeciálnou pedagogičkou, ktorá im informácie z ostatných zasadnutí pedagogickej rady a pracovných porád sprostredkovala. Na týchto stretnutiach sa aktívne

zapájali do diskusie, poskytovali spätnú väzbu a hľadali rôzne spôsoby riešenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov so ZZ. Ďalej uviedli, že učitelia akceptujú ich návrhy, spätnú väzbu o výchovno-vzdelávacím výsledkoch žiakov so ZZ a zapracúvajú tieto informácie do IVP žiakov so ZZ. Z vyjadrení vyplynulo, že všetci PA úzko spolupracovali so školským špeciálnym pedagógom, ktorý väčšinu z nich (87,5 %) informoval o zdravotnom stave a špecifických potrebách žiakov so ZZ a o každom výchovno-vzdelávacom probléme žiakov so ZZ, ktorý sa prejavoval v edukačnom procese. O používaní špeciálnych didaktických, kompenzačných pomôcok, ktoré žiaci so ZZ využívali v edukačnom procese, bolo informovaných 75 % PA a 65,5 % PA uviedlo, že sú informovaní aj o obsahu IVP žiakov so ZZ. Metodicky usmerňoval 87,5 % opýtaných PA školský špeciálny pedagóg. PA ďalej v rozhovore uviedli, že sa podieľali na prekonávaní jazykových, sociálnych a informačných bariér žiakov so ZZ, menej často zdravotných bariér. Najmenej boli nápomocní pri prekonávaní priestorových a kultúrnych bariér. PA skonštatovali, že svoj prínos v kontexte ku žiakovi vidia v uľahčení jeho práce na hodine, vo väčšom napredovaní žiakov so ZZ, v ich väčšej motivácii a zdokonaľovaní sa. Ako svoj prínos v kontexte učiteľov PA najčastejšie uvádzali, že uľahčujú prácu učiteľov na hodine, sú im nápomocní a spolupracujú s nimi. V kontexte zákonných zástupcov uviedli, že ich prínos bol v odstránení problémov pri riešení domácich úloh a pri zlepšení dochádzky žiakov do školy. PA spĺňali požadované kvalifikačné požiadavky na výkon pracovnej činnosti, z nich 4 získali vzdelanie v odbore zameranom na špeciálnu pedagogiku. Všetci absolvovali a mali ukončené adaptačné vzdelávanie. Takmer všetci (87,5 %) PA uviedli, že sa naďalej vzdelávajú v problematike žiakov so ZZ, zúčastňujú sa vzdelávaní, workshopov, prednášok a odborných seminárov. V predloženom *Pláne profesijného rastu a kariérneho postupu pedagogických zamestnancov* boli informácie o priebežných vzdelávaniach organizovaných školou¹, vzdelávanie pre PA zamerané na prácu so žiakmi so ZZ absentovalo.

Zistenia z priameho pozorovania v triede pri práci PA so žiakmi so ZZ

Činnosť PA vo výchovno-vzdelávacom procese bola pozorovaná na 19 vyučovacích hodinách, z toho 8 vyučovacích hodín na 1. stupni² a 11 na druhom stupni³ ZŠ.

Na sledovaných hodinách pracovali PA v bežnej triede s konkrétnym žiakom alebo so skupinou žiakov so ZZ súbežne s učiteľom. Všetci PA si boli vedomí svojich kompetencií, poznali silné a slabé stránky žiakov a mali ich dôveru. Pri práci so žiakmi so ZZ rešpektovali názory a rozhodnutia učiteľa a riadili sa jeho inštrukciami. Spoluorganizovali činnosť počas vyučovania v súlade s pokynmi učiteľa, vysvetľovali žiakom so ZZ zadanie úloh, pomáhali pri orientácii v učebnici alebo v zošite, umožňovali im pracovať vlastným učebným a pracovným tempom a napomáhali aktivizovať záujem o zadávané úlohy a činnosti. S vlastnou iniciatívou prichádzali ojedinele (napr. práca s encyklopédiou). Na väčšine hospitovaných hodín PA oceňovali pozitívne prejavy učenia sa a správania žiakov so ZZ a podporovali ich samostatnosť a zodpovednosť za výsledky učenia sa. Prejavy problémového správania sa žiakov so ZZ sa na vyučovaní nevyskytli. PA zohľadňovali vzdelávacie potreby žiakov so ZZ, poskytovali im opakované vysvetlenie úlohy a poskytovali pomoc pri riešení úloh v nevyhnutnej miere. Ojedinele napovedali správne riešenia. Úlohy za žiakov so ZZ neprepisovali, ani nepísali namiesto nich odpovede. Na väčšine vyučovacích hodín absentovalo poskytnutie prestávky žiakom so ZZ na oddych, z priestorových dôvodov

---

¹ Napr.: Komunikácia so zákonnými zástupcami žiakov – komunikačné kanály, Práca všetkých koordinátorov a spolupráca s triednymi učiteľmi, Funkcie metodických orgánov v škole a pod.;

² vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, matematika, prírodoveda a výtvarná výchova;

³ vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, matematika, fyzika a geografia;

absentovali relaxačné kútiky. Využívanie kompenzačných pomôcok (tabuľka s abecedou, číselným radom, násobilkou a pod.) bolo pozorované v malej miere, len v prípade potreby. Všetci PA mali vytvorené vlastné portfólia pracovných listov, gramatických a matematických tabuliek. Na konci vyučovacej hodiny zväčša absentovalo zhodnotenie činnosti žiaka (čo sa mu podarilo splniť a v čom mal nedostatky). Všetci PA mali so žiakmi priateľský vzťah, akceptovali ich a správali sa voči nim trpezlivo a tolerantne. Aplikovanie odporúčaní poradenských zariadení pri práci so žiakmi so ZZ bolo na hospitovaných hodinách pozorované, takmer všetci sedeli v prvých laviciach, PA im zabezpečovali nevyhnutnú pomoc pri edukačných činnostiach a v prípade potreby aj samoobslužných činnostiach.

Zistenia z rozhovoru s vyučujúcim daného predmetu

V riadených rozhovoroch sa vyjadrilo 13 vyučujúcich, ktorí pracovali na hodine s PA. Väčšina (89,4 %) z nich uviedla, že PA sú si vedomí svojich kompetencií a svojho postavenia v triede. Potvrdili, že 94,7 % PA rešpektovali ich názory a poznali silné a slabé stránky žiakov so ZZ. Ďalej uviedli, že približne polovica PA bola aktívnych a prichádzali s vlastnou iniciatívou. Len zriedka čakali na pokyny učiteľa. Z voľných odpovedí vyplynulo, že PA boli vždy pripravení na vyučovaciu hodinu, boli empatickí, spoľahliví a pravidelne s nimi spolupracovali. Ďalej sa učitelia vyjadrili, že PA uplatňovali pri práci so žiakmi so ZZ individuálnu aj skupinovú činnosť v triede pri bežnej výučbe súbežne s učiteľom a ich spolupráca bola efektívna. Všetci učitelia dávali najväčší dôraz na to, že PA pomáhali žiakom so ZZ pochopiť zadanie úloh a preberaného učiva, motivovali žiakov k činnosti, pomáhali udržať ich pozornosť, pomáhali pri príprave učebnice a pomôcok a umožňovali pracovať vlastným učebným a pracovným tempom. Len ojedinele sa stávalo, že PA plnil úlohy za žiaka so ZZ alebo napovedal správne riešenia. Takmer všetci PA na konci vyučovacej hodiny poskytovali vyučujúcemu spätnú väzbu o napĺňaní cieľov vzdelávania a činnosti žiaka so ZZ, len 2 vyučujúci to od PA nevyžadovali. Podľa väčšiny učiteľov bola atmosféra na vyučovacej hodine v prítomnosti PA pozitívna, priateľská, tvorivá a dynamická.

1.3 INÉ ZISTENIA

Žiadne

2 ZÁVERY

Škola poskytovala začleneným žiakom so ZZ odborné špeciálnopedagogické intervencie a zabezpečila pre nich PA, ktorí svoju činnosť vykonávali v súlade s náplňou práce a rozvrhom hodín. Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola kompletná a do ich IVP boli zapracované odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie.

Všetci PA boli v škole akceptovaní ako rovnocenní členovia v pedagogickom zbore školy. Na zasadnutiach pedagogickej rady a metodických orgánov sa nezúčastňovali. Spĺňali kvalifikačné požiadavky a absolvovali adaptačné vzdelávanie, svoje profesijné kompetencie týkajúce sa žiakov so ZZ si rozvíjali účasťou iba na interných vzdelávaniach organizovaných školou.

Vo výchovno-vzdelávacom procese PA spolupracovali s učiteľom a so školským špeciálnym pedagógom a pomáhali žiakom pri prekonávaní bariér v školskom prostredí. Boli oboznámení s IVP žiakov so ZZ a aplikovali do vyučovacieho procesu odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie. Zlepšenie si vyžaduje zhodnotenie výkonu žiaka so ZZ na konci vyučovacej hodiny a poskytnutie konštruktívnej spätnej väzby s cieľom navrhnuť možnosti riešenia na zlepšenie do ďalšej hodiny. V minimálnej miere bola využívaná možnosť zaraďovania prestávok

na oddych počas činností žiakov so ZZ, čo negatívne vplývalo na udržiavanie ich pozornosti počas celého vyučovacieho dňa.

Všetci oslovení učitelia, vedúci pedagogickí a odborní zamestnanci potvrdili, že PA svojim pôsobením v triede prispievali k zlepšeniu prístupu žiaka so ZZ k učeniu, k jeho samostatnosti a zvýšeniu záujmu o dianie v škole. PA boli vnímaní ako pozitívny prínos pre školu a ich pomoc pri edukácii žiakov so ŠVVP výrazne prispievala i školskej integrácii a vytváraniu inkluzívneho prostredia v škole.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- na konci vyučovacej hodiny poskytovať žiakom so ZZ primeranú konštruktívnu spätnú väzbu o ich učebnom výkone;
- zabezpečiť účasť PA na zasadnutiach pedagogickej rady a metodických orgánov;
- zaistiť vzdelávanie pre PA v oblasti problematiky práce so žiakmi so ZZ;
- zriadiť relaxačné kútiky v triedach a zaradiť vo väčšej miere prestávky na oddych počas činnosti žiakov so ZZ;

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Rozvrhy hodín tried
2. Rozvrhy hodín PA
3. Dokumentácia žiakov so ZZ (návrh, IVP)
4. Zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady
5. Zápisnice zo zasadnutia metodických orgánov
6. Doklady o dosiahnutom vzdelaní PA
7. Plán profesijného rozvoja na školský rok 2021/2022
8. Správy o činnosti PA
9. Písomné odporúčania zariadení poradenstva a prevencie k žiadosti o pridelenie PA

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Ľudmila Hromjaková

Dňa: 21. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Zuzana Bruncová

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 04. 04. 2022
v Košiciach:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Zuzana Bruncová .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
*(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní
od prerokovania):*

Mgr. Zuzana Bruncová, riaditeľka školy .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka .....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti